

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«26» листопада 2024 року протокол № 8

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 27 листопада 2024 року № 01-01/37А О.Д.

Директорка

Вікторія СИДОРЕНКО

СИЛАБУС

**навчальної дисципліни
«Дидактика вищої школи»**

Шифр за ОП	<u>ОК.8</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
Спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>
Освітня програма	<u>Педагогіка вищої школи</u>
Рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський)</u>
Рік навчання	<u>I, семестр 1</u>
Вид дисципліни	<u>професійна підготовка, обов'язкова</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
(протокол № 12 від «05» листопада 2024 р.)

завідувач кафедри

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Біла Церква 2024

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по-батькові:	Кулішов Володимир Сергійович
Науковий ступінь (спеціальність):	Кандидат педагогічних наук за спеціальністю «Теорія та методика навчання технологій»
Вчене звання (спеціальність):	доцент
Посада:	Доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
ORCID:	https://orcid.org/0000-0003-3262-796X
Профіль:	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&pli=1&user=96KnWRUAAAAJ
e-mail:	kulishov_04@ukr.net
Контактний телефон:	+38-099-048-01-02

2. Інформація про курс навчальної дисципліни

Кредити ЕКТС:	4
Лекції:	8
Лабораторні заняття:	—
Практичні заняття:	10
Самостійна робота :	102
Курсова робота:	—
Вид контролю:	Екзамен
Мова викладання:	Українська
Форма викладання:	дистанційна (з використанням ліцензійного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365)

3. Інформація про доступність в мережі

Профіль навчальної дисципліни	Вебресурс навчальної дисципліни в е-ресурсі навчальної групи на ліцензійному сервісі Microsoft Teams
-------------------------------	--

	платформи Office 365
Репозитарій навчальної дисципліни	Доступ надається в індивідуальному порядку
Консультації	Онлайн-консультації за попередньою домовленістю: (Viber: +38-099-048-01-02) в робочі дні з 9.00 до 17.00

4. Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує навчальна дисципліна

Компетентності:

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

РН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

5. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда),

наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

6. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з питань проєктування освітнього процесу у закладах вищої освіти, ознайомлення з новітніми методами, формами та технологіями навчання, формування умінь щодо розроблення сучасного науково-методичного супроводу освітнього процесу у вищій школі, формування основних компетентностей, необхідних для викладацької діяльності та становлення здобувача вищої освіти як викладача.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей зазначених в пункті 4 цього силабусу.

7. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати навчальній дисципліні (пререквізити): Філософія освіти.

Перелік дисциплін, які мають вивчатися одночасно або безпосередньо після вивчення навчальної дисципліни (кореквізити): Педагогічна майстерність та професійна етика, Педагогічна інноватика.

8. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Нормативне забезпечення освітнього процесу

Тема 1. Вища освіта в Україні: стан, тенденції та перспективи розвитку

Система вищої освіти в Україні. Загальні основи побудови системи вищої освіти в Україні. Концептуальні напрями розвитку вищої освіти в

Україні. Порівняльна характеристика світових систем вищої освіти. Україна та Болонський процес. Адаптація вищої освіти України до вимог Болонського процесу. Ступенева система вищої освіти в Україні. Освітньо-кваліфікаційні рівні. Вищі навчальні заклади I-IV рівнів акредитації.

Система ліцензування та акредитації освітньо-професійних програм навчання та вищих закладів освіти. Особливості університетської освіти. Перелік напрямів та спеціальностей підготовки фахівців з вищою освітою. Правове регулювання діяльності науково-педагогічних працівників вищих закладів освіти України. Нормативні документи стосовно питань вищої освіти. Відображення освітянських питань у Конституції України. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту». Національна доктрина розвитку освіти в Україні. Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, накази та інструктивні листи Міністерства освіти і науки України стосовно питань вищої освіти.

Тема 2. Особливості змісту, планування та організації навчального процесу у закладах вищої освіти

Загальні положення організації навчального процесу у вищих закладах освіти. Стандарти вищої освіти. Зміст освіти та зміст навчання у ступеневій системі вищої освіти. Нормативно-правова база організації навчального процесу. Стандарти вищої освіти та їх складові: державний стандарт (перелік спеціальностей, перелік кваліфікацій), галузеві стандарти (освітньо-кваліфікаційна характеристика, освітньо-професійна програма, засоби діагностики), стандарти вищого закладу освіти (варіативні частини освітньо-кваліфікаційних характеристик, освітньо-професійних програм та засобів діагностики, структурно-логічна схема та навчальний план підготовки фахівців, навчальна програма дисципліни, робоча навчальна програма дисципліни).

Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. Форми організації навчального процесу: навчальні заняття (лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація); індивідуальні завдання; самостійна робота студента; практична підготовка студентів; контрольні заходи; державна атестація.

Науково-методичне забезпечення навчального процесу: навчальні плани, навчальні програми дисциплін; програми практики, підручники та навчальні посібники, тексти (конспекти) лекцій; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів; контрольні завдання

до семінарських, практичних і лабораторних занять; контрольні роботи з навчальних дисциплін; методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання курсових і дипломних робіт, магістерських дисертацій. Навчально-методичний комплекс, його структура, особливості укладання.

Тема 3. Нормативно-правове регулювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників

Нормативні документи що регулюють діяльність науково-педагогічних працівників вищих закладів освіти України. Науково-педагогічні працівники вищих закладів освіти. Характеристика основних посад: завідувач кафедри, професор кафедри, доцент, старший викладач, викладач (асистент), викладач (асистент)-стажер.

Основні права та обов'язки науково-педагогічних працівників вищих закладів освіти. Порядок наймання на роботу та звільнення з роботи науково-педагогічних працівників. Атестація науково-педагогічних працівників вищих закладів освіти.

Планування та звітність науково-педагогічних працівників вищих закладів освіти. Індивідуальний план викладача. Робочий час викладача. Види діяльності науково-педагогічного працівника: навчальна, наукова, методична, організаційна. Розподіл педагогічного навантаження. Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани.

Змістовий модуль 2. Методика викладання у вищій школі

Тема 4. Основні форми організації навчального процесу у вищій школі.

Лекція як одна з найважливіших форм навчальних занять, її основні функції та складові. Переваги і недоліки лекційного викладу матеріалу. Класифікація основних видів лекційного викладу. Види лекції (вступна, тематична, оглядова, заключна): організація та характеристика. Тематична лекція. Нестандартна лекція. Докомунікативна фаза лекційного заняття. Комунікативна фаза лекційного заняття. Загальнодидактичні вимоги до побудови лекційного курсу. Дидактична мета лекції. Навчально-методичне забезпечення проведення лекцій. Підготовка та організація лекційних занять. Методичний супровід лекційного заняття.

Семінарське заняття як форма організації навчання. Дидактичні завдання семінарських занять. Види семінарів. Методика проведення різних видів семінарів.

Специфіка практичних занять. Практичні заняття як основна форма перевірки знань студентів й основні вимоги до їх проведення.

Методика підготовки та проведення лабораторного заняття. Факультативи, спецкурси і спецсемінари як форми організації навчання. Особливості навчально-методичного забезпечення семінарських, практичних та лабораторних занять. Нетрадиційні форми проведення практичного заняття. Нетрадиційні форми проведення лабораторного заняття.

Специфіка і особливості просемінару у вищій школі. Основні вимоги до проведення тренінгових занять. Специфіка проведення лабораторних занять. Вимоги до складання плану-конспекту практичного, лабораторного, семінарського занять. Структурні компоненти плану-конспекту. Матрична і текстова форми плану-конспекту.

Цілетворення і логічне структурування змісту навчального матеріалу. Карта оцінки практичного (семінарського) заняття.

Тема 5. Сучасні методи, методики та технології навчання у закладах вищої освіти.

Засоби навчання, їх функції та різновиди. Словесні засоби вивчення навчальних дисциплін. Використання підручників, навчальних посібників, монографій і книг як засобів навчання. Різновиди наочності у викладанні. Можливості ТЗН, комп'ютерної та цифрової техніки як засобу навчання у ЗВО.

Методи навчання, їх багатомірність. Словесні методи навчання у ЗВО. Функції бесіди. Види бесід за навчальною метою. Види бесід за характером пізнавальної діяльності. Методика проведення бесід під час вивчення навчальних дисциплін.

Загальна характеристика наочних методів. Вимоги до використання методів ілюстрування, демонстрації, самостійного спостереження. Практичні методи викладання навчальних дисциплін. Методика проведення навчально-педагогічних ігор, підготовки письмових робіт. Умови оптимального вибору методів навчання. Прийоми проведення семінарських і практичних занять.

Сутність педагогічної інноватики. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Педагогічні інновації у вищих закладах освіти.

Сучасні технології навчання: загальна характеристика. Методика використання інформаційних технологій навчання. Інтерактивне навчання.

Методи та форми активізації навчальною процесу. Організація проблемного навчання. Інтерактивне навчання. Групові методи інтерактивного навчання: загальна характеристика. Фронтальні методи інтерактивного навчання. Метод проектів: загальна характеристика.

Шляхи та особливості оновлення сучасної вищої освіти в Україні. Нетрадиційні педагогічні технології. Структура та процес ділової гри. Ігрові технології у вищій школі. Досвід використання ігрових технологій у вищій школі. Ділова гра як форма активного навчання у вищій школі.

Нові інформаційні технології в сучасній системі вищої освіти. Дистанційна система освіти. Технологія дистанційного навчання.

Самостійна робота студентів (СРС), її сутність та значення, форми та види, обсяг. Особливості самостійної роботи студентів у ЗВО. Її нормативне обґрунтування. Види та рівні самостійної навчальної роботи. Роль викладача в організації дидактично-керованої самостійної роботи студентів.

Організація індивідуальної та самостійної позааудиторної роботи студентів.

Методика організації і проведення самостійної роботи студентів. Особливості організації і проведення індивідуальних занять та консультацій. Основні вимоги до проведення індивідуальних занять зі студентами. Навчально-методичне забезпечення самостійної та індивідуальної роботи здобувача вищої освіти.

Тема 6. Методика організації науково-дослідної роботи та особливості організації практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Загальні засади науково-дослідної роботи студентів. Види і форми науково-дослідної роботи студентів. Навчально-методичне забезпечення науково-дослідної роботи студентів. Організація навчально-дослідної роботи студентів.

Особливості курсової як науково-дослідної роботи. Етапи підготовки дипломної та магістерської робіт. Методика організації курсового й дипломного проектування. Проведення науково-практичних студентських конференцій та соціально-педагогічних олімпіад.

Науковий гурток у навчальному процесі ВНЗ. Організація діяльності проблемних груп студентів. Особливості наукової роботи студентів і передумови її ефективності. Системність в організації науково-дослідної роботи студентів.

Особливості організації практичної підготовки студентів. Мета і зміст практики. Види практик. Програма практики. Наскрізна програма практики.

Поняття про контроль. Контроль у процесі навчання, його структура та функції. Види, форми, методи та прийоми контролю. Методичні вимоги до організації і проведення контролю під час вивчення навчальних дисциплін. Варіативність підходів до оцінювання знань студентів. Методичні вимоги до оцінювання знань під час вивчення навчальних дисциплін.

Організація контрольних заходів перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу. Поточний та підсумковий контроль знань. Форми й методи поточної та підсумкової оцінки діяльності, рівня засвоєння студентами навчального матеріалу. Традиційні форми та методи: опитування, колоквіуми, контрольні роботи, заліки та іспити. Особливості проведення письмових іспитів.

Тест і тестування. Тест як форма поточної, модульної та підсумкової перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу. Визначення та види тестів. Переваги тестів перед традиційними формами контролю. Обробка результатів тестування та визначення якості тестів.

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					Балів (max)
			годин					
			лк.	лаб.	пр.	СРС		
Змістовий модуль 1 «Нормативне забезпечення освітнього процесу»								

1	Лекція 1	Вища освіта в Україні: стан, тенденції та перспективи розвитку	2				3
	Практичне заняття 1	Тendenції та перспективи розвитку системи вищої освіти в Україні			2		6
	Самостійна робота 1	Узгодження і поєднання національних компонентів вищої освіти різних країн із вимогами Болонського процесу				12	2
1	Лекція 2	Особливості змісту, планування та організації освітнього процесу у закладах вищої освіти	2				3
	Практичне заняття 2	Організація навчального процесу у вищій школі			2		6
	Самостійна робота 2	Система міжнародних освітніх стандартів				12	2
1	Самостійна робота 3	Нормативно-правове регулювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників				12	2
2	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1				6	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					8
Всього за змістовий модуль 1 – 50 год.			4		4	42	32
Змістовий модуль 2 «Методика викладання у вищій школі»							
2	Лекція 3	Провідні форми організації навчального процесу у вищій школі	2				3
	Практичне заняття 3	Методика проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять у			2		6

		закладах вищої освіти					
	Самостійна робота 4	Нові підходи до організації навчання у закладах вищої освіти України				14	3
2	Лекція 4	Реалізація сучасних методів та технологій навчання у освітньому процесі закладів вищої освіти	2				3
	Практичне заняття 4	Методика організації самостійної навчально- пізнавальної діяльності й індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти			2		6
	Самостійна робота 5	Особливості планування й організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти				14	3
3	Практичне заняття 5	Методика організації науково-дослідної роботи та особливості організації практичної підготовки здобувачів вищої освіти			2		6
	Самостійна робота 6	Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти				14	3
3	Самостійна робота 7	Європейський досвід у діагностиці якості вищої освіти				12	2
3	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2				6	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2					8
Всього за змістовий модуль 2 – 70 год.			4		6	60	43
Екзамен							25
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.			8		10	102	100

Відвідування лекцій враховується в оцінювання навчальних досягнень (всього 12 балів за ЗМ 1 та ЗМ 2).

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (всього за ЗМ 1 – 12 балів, ЗМ 2 – 18 балів).

Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за СРС 1 – 6 балів, СРС 2 – 11 балів).

Підсумковий модульний контроль (дистанційне тестування) складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 8 балів, ПМК 2 – 8 балів).

Підсумковий контроль – екзамен, що оцінюється окремо (25 балів).

10. Політика курсу навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції нараховується 3 бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за умови погодження із викладачем. У цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування за темою лекції / практичного заняття.

Політика щодо діяльності на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі. На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; самостійна робота – 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (хвороба, міжнародне стажування, тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та екзамену заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. За плагіат та некоректну поведінку (у тому числі

запізнень) знімаються штрафні бали. За плагіат – 25 балів; некоректну поведінку від 0,2 балів до 5 балів включно.

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за видами навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	12
Участь у практичних заняттях (виступи, проблемні ситуації)	30
Самостійна робота (аналіз інформаційних джерел, підготовка повідомлень, опрацювання спеціальної літератури)	17
Тестування за змістовими модулями 1 та 2	16
Екзамен	25

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Е-бібліотека до ОПП «Педагогіка вищої школи». URL: <https://surl.lu/kykqkc>
2. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://surl.li/rtqjid>

3. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 22 с. URL: <https://surl.li/akccui>

13. Список літератури

ОСНОВНА

1. Барбашова І. Дидактика : навчальний посібник. 3-тє видання, оновлене та виправлене. Мелітополь : Видавничий будинок міської друкарні, 2022. 237 с.

2. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/27268.pdf>

3. Дидактика вищої школи : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Коберник О.М., Прищепа С.М. Умань : Візаві, 2022. 110 с.

4. Дольнікова Л.В., Мукан Н.В. Професійна педагогіка: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 324 с.

5. Кайдалова Л. Г., Науменко Н. В. Методика викладання у вищій школі: метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Х. : НФаУ, 2021. 46 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7a738440-2fe9-4053-8445-ffdded276897/content>

6. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/Дидактика%20ВШ посібник.pdf>

7. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 22 с. URL: <https://surl.li/akccui>

8. Мірошніченко В. І., Гончаренко О. А., Тушко К. Ю. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2021. 168 с. URL: https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/2257/1/Методика%20викладання_Мирошніченко%20%281%29.pdf

9. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4e1d91e7-e582-4715-87c4-846d11702b07/content>

10. Петков С.В. Методика викладання в школі: теорія і практика: навчально-методичний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 216 с.

11. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ : 2022. 180 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/15340/1/Навчальний%20посібник%20на%20сайт.pdf>

12. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728477/1/ДИДАКТИКА%20посібник.pdf>

13. Шквир О.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., доповн., і перероб. Хмельницький : ХГПА, 2020. 94 с. URL: http://46.63.9.20:88/jspui/bitstream/123456789/217/1/lekci_text.pdf

ДОПОМІЖНА

14. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навчально-методичний посібник / За заг. редакцією проф. В. Стинської, доц. Л. Прокопів / Автор. кол.: Т. Завгородня, З. Нагачевська, Б. Савчук, В. Стинська, І. Стражнікова, І. Єгорова, В. Ковальчук, Л. Прокопів, Н. Салига. Івано-Франківськ, 2021. 430 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/09/Актуальні-проблеми-розвитку-вищої-освіти.pdf>

15. Інноваційні освітні технології : навчально-методичний посібник / упорядник Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2647/1/Навчально-методичний%20посібник.pdf>

16. Кулішов В.С. Аналіз вітчизняного ринку праці щодо затребуваності фахівців за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. *Імідж сучасного педагога*. 2022. № 4 (205). С. 27–31. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733066/1/Кулішов_ринок%20праці.pdf

17. Кулішов В.С. Теоретичні і методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладі професійної освіти на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/724681/1/Кулішов%20В.С._навчально-методичний%20посібник%202021.pdf

18. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук*

України, 5(1), 1-15. URL: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5110>

19. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

20. Konotop O.S. The motivated strategies for learning questionnaire as an effective instrumental tool to measure students' learning strategies. Scientific pedagogical internship Актуальні питання сучасних педагогічних та психологічних наук: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 2021. С. 174-177.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

21. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua>

22. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

23. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

24. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua

25. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>